

„Usmilite se nas, milostljivi gospod“ — se joče pred njim — nesreča za nesrečo nas zadeva; če bi še tako radi, ni nam mogoče najemšine odrajtati. Imejte poterpljenje z nami za Božjo voljo, gospod!

„Po nobeni ceni ne! Kaj mislite, da bom nečimernost še podpiral“ — zarenči gospodar.

„Nečimernost! Oh, ako bi vedili, kako nam gré. Mož je bil 5 mescov bolan, dva otroka sta nam umerla, toča nam je vse pobila — kaj sem sirota hotla početi, ker pri vseh kervavih žulih si nismo mogli kaj prislužiti.“

„Praznih besed ne bom poslušal“ —

„Oj, milostljivi gospod! vse bomo plačali, radi vse plačali, le sedaj ne moremo, imejte poterpljenje z nami!“

„Obernite se do mojega oskerbnika — jaz nimam z vami nič govoriti.“

„Oskerbnik bo rekel, da mora spolniti, kar mu gospod zapovejo. Kaj mi pomaga k njemu iti!“

„Jaz nimam časa, se z vami ukvarjati! Iz hiše se mi ta hip poberite, — če ne, bom zahujskal psa v vas!“

„Pri ranah Kristusovih! Gospod, usmilite se nas!“

„Iz hiše se poberite, — če ne“ — in v tem z nogo udari ob tla.

Žena se zgrudi. Iz ust se ji vlije kri.

Strah in groza spreleti neusmiljenega gospoda. Govoriti je hotel, pa ne more. Mertvaška tihota je bila po celi izbi, kar zaropoče nekaj — ura bi je sedem. Kot strela iz jasnega neba udarijo ti glasovi na serce terdoserčnega, spomne se besed ranjcega strica, kterega v duhu vidi pred sabo stati.

„Ves vaš dolg vam je odpuščen“ — povzame sedaj besedo in ogovarja ženo, ki je na tleh pred njim ležala — in še več vam bo dal, — saj nisem satan!“

Uboga žena je končala svoje življenje. Možu in družini njeni je podaril res dokaj milošine. Al noč in dan ga je mučil spominek na to, kar se je zgodilo pred njegovi očmi. Smert uboge žene mu je kot težek kamen težila serce. Z nekim svetim strahom je stal večkrat pred čudovito uro. Naviti jo je hotel in pridno navijati vsaki dan; al ne on ne noben drug je ni mogel več popraviti.

Leto za letom je preteklo. Edino prizadevanje Jankotovo je sedaj bilo, dobradelnega se skazovati ljudem. Če ravno blede lice ni več orudečelo, je vendar veselje, kadar je pomagal temu ali unemu revežu, razjasnilo mu temno čelo. —

Že so mu tudi sivi lasje snežili glavo, — h koncu je teklo tudi njegovo življenje. Ves omamljen se je vsedel nekega večera v svoj navadni stol in ves zamaknjen gledal na uro. Kar je začela spet iti, — trepetaje po vsem životu na ves glas zavpije, da pokliče svojega strežaja. Strežaj stopi v izbo, — mertvaška tihota povsod, le — ura z močnim udarkom bi je sedem. Vnuk se je za svojim stricom preselil v boljše življenje.

Vse svoje premoženje je zapustil bolnišnici usmiljenih bratov.

V bolnišnici hranujejo še sedaj to uro kot drago zapuščino.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Reke 7. sušca. Danes zjutraj pred 4. nas je splašil iz sladkega spanja hud potres, ki je skoro zaporedoma 3 minute zemljo stresal. Strah je bil velik, ker malo mest v našem cesarstvu je že toliko potresov prestalo, kakor ravno Reka. Pred kakimi 90 leti so potresi mesto tako strašno nadlegovali, da so mestjani obljubili imeti mesca decembra vsako leto slovesno procesijo. J. Bilc.

Iz Celja 7. sušca *). Malo minut pred štirimi zjutraj nas je precej močen potres iz sladkega spanja prebudil in zelo prestrašil! Pervi stres je bil veliko huji kakor drugi in je

*) Ko je bil že ta dopis natisnjen, smo prejeli še drugo pismo našega čast. gosp. dopisnika J. Š., ki nam poterjuje res precej hudi potres Celjski. Vred.

terpel menda 3 sekunde. Hiše so se stresle, po sobah so stoli in mize, krožniki, kozarci, steklenice itd. zaropotale in postelje se zmezele. Nekemu dijaku je celo mavcevega Goethe-a s peči verglo in na kose zdrobilo. Čez nekaj časa, okoli 20 sekund, pride drugi stres, ki pa je bil manjši od prvega. Pri nas so potresi pogostoma. Že drugokrat smo ga letos imeli. Vzrok teh potresov v naših krajih je menda ta, da je znotrajna naša zemlja zelo vulkanasta ali ognjena. To pričujejo vrelci po našem Štajarskem, namreč: Laško, Toplice pri Doberni itd. — Tudi pri nas se babja vera razširja, da 13. dan junija t. l. bo na zemljo neka repata zvezda (komet) butila in jo razdrobila. Res je, da, kakor so „Novice“ že povedale, se tista repata zvezda, ki je (če je res?) pred 300 leti nemškega cesarja Karola V. spravila v samostan, letos spet pričakuje, pa ker je že enkrat svojo pot hodila in zemlji nič žalega storila ni, kdo more sedaj kaj družega terditi! Ta pravlica je prišla iz Pariza, kjer bi menda mnogi radi imeli, da bi konec sveta bil, kajti jim je že zelo na kant prišel! Pri nas je dosti takih abot, ktere praznemu govoru verjamejo in pravijo, da si mora debelo železno hišo narediti, kdor se hoče ohraniti. Bog daj norcom pamet! Janko Vijanski.

Iz Braslovč na Štaj. 7. marca. M. St. — Necojšno noč nas je ostrašil hud potres. Ob $\frac{3}{4}$ na štiri se je pričel z velikim bučanjem in bobnjenjem, ki je od severno-vzhodne strani prihrušalo. Kmali je bilo po sobah vse živo, table po stenah so klepetale, kar je po omarah stalo, se mezilo, okna močno rožljale, slemena pokale in škripale, tudi zvonove v stolpu so eni slišali berneti, toda zaklenkal ni nobeden. To je terpelo kakih 15 sekund. Kmali ko vtihne, se vdruči ponoví, pa le na kratko in ne močno, hitro za tem prihruši vtretjič, je spet močnejše in terpi nekaj dalje, kakih 5 sekund; in poslednjič se še enkrat in čisto rahlo za trenutek oglasi, in minulo je vse. Pribučalo je vselej od jutro-severne strani in se gnalo proti Vranskem, po tem takem proti Ljubljani — kot globoko gromenje. — To v dostavek dopisom iz drugih krajev, ker ni dvomiti, da je ta potres deleč segel, ker se smé močnejim prištevati. Ni slišati, da bi bilo kje zidovje počilo, kakor uno leto; vsaj tu ni nikjer kake škode naredil. — Če še imate kaj snega, ne mislite, da ga sami imate; tudi mi se ga ne moremo znebiti; po polji le tam pa tam kaka višja brazda, kak mravljivik ali krtina iz snega molí kópno, drugo je še vse belo, juga je malokdaj kako betvo, in še tisti do tod ne more, ker mu je veliki Dobrovlj na poti. Bojimo se že za zimske setve, ker že od poslednjih dnevov grudna vedno pokrite njive imamo. Noči so merzle, imajo sploh po 2 do 6 stopinj mraza, podnevi pa solnce, dasiravno gorko sije, malo zdá, ker sapa le večidel od polnoči vleče. Proti Celji že imajo nekaj več kopnega, ker jih jug najde, ako vmes kako betvico popiha. — „Drobtince“ utegnejo okoli velike noči na svetlo priti.

V Trebovljah 8. sušca. J. H. Včeraj jutro ob $\frac{3}{4}$ na štiri je pri nas bil hud potres, štirikrat zaporedoma je bobnelo pa poslopja tresle se. Noč je bila jasna, mesec je lepo svetil, vetra ni bilo in barometer ni na hudo vreme kazal. Tiči v kletkah so nepokojni ferčali, petelen je zakričal kakor da bi jastroba čutil, in pès pred vratmi je cvilil kakor da bi se česa bal; vsi smo plahi planili s postelj in mislili, da je že sopet v knapovskih jamah se huda sapa vnela, kakor se je lansko leto dvakrat, posebno hudo 29. listopada zvečer ob 11. v cesarskih jamah zgodilo. Ker se je v zdolni jami, ktero so že več sto sežnje naprej gnali, huda sapa naredila, da luč ni več gorela in človek več sopiti ni mogel, so od zgorej kopali, da bi v spodnjo jamo prederli in tako zadušljivo sapa skozi predor z zdravo sapa podili. Tisto noč so od zgorej v spodnjo jamo prederli; zdelo se je knapom, da so že skozi. Tega se še bolj prepričati, si posveti eden z odperto svetilnico k predoru (luknji), v tem pa se huda sapa vžge (kakor se je nedavno na Angležkem zgodilo) zagromí, opali dva knapa grozno, tri verže

deleč od jame preč, streho nad jamo na treske zdrobi in po hosti raztroši. Jama je pol ure od naše farne cerkve, pa je tako strasno zagromelo in tudi svet potreslo, da smo se iz prvega spanja zbudili in ne vedili, ali je bil grom ali potres. Hvala Bogu! da noben človek ni ob življenje prišel. — Včasih se še v katerem kotu hude sape v tistih jamah nabere, vendar toliko ne več kakor popred. — Drugo pot kaj drugega *).

Iz Černič pod Čavnom 7. marca. A. Č. Danes zjutraj malo pred $\frac{3}{4}$ na 4 se je zemlja z groznim bučenjem stresla, da se je vse zibalo. To je bil tretji potres, ki smo ga tukaj v 6 mesecih doživeli, pa hvala Bogu! vselej brez nesreče. Ker od potresa govorim, naj omenim govorico, katero tukaj pogostoma slišiš iz ust prostega kmeta. Če se namreč od potresa s katerim naših ljudi pomenkovaš, ti bo on z neko resnostjo terdil, da še celó v Rimu za ljudi molijo, ki pod goro Čaven prebivajo, ker nad votlino polno vode njih svet stoji. Čeravno v Rimu menda od Čavna nič ne vedó, je vendar to res, da predlansko zimo se je pri Viteškej vasi pod romarsko cerkvijo matere Božje svet za več kot 100 njiv prostora na stermini gore utergal in na nekterih krajih za 2 sežnja globoko pogreznil ter se navdol pomaknil; na več krajih pa je voda na dan privrela.

Iz Višnjegore 7. sušca. J. P. Strašen potres je tudi našo okolico majal. Slišalo se je pred in po potresu grozno donenje. Stari ljudje ne pomnijo takega; hvala Bogu! da nam nobene škode ni učinil.

Iz Tuhina 7. sušca. L. D. — Enako močen potres kakor leta 1840 nas je tudi danes zjutraj ob $\frac{3}{4}$ na 4 prestrašil; po prvem hudem stresu so sledili še trije slabiji. Škode, hvala Bogu, nam niso nobene prizadjali. Taki potresi so večidel predznamenje velikih vremenskih premenov.

Iz Mehovega na Dol 7. sušca. Danes zjutraj okoli $\frac{3}{4}$ na 4 smo tukaj silen potres čutili, ki je tako zeló zemljo stresil, da se je skoraj tukajšni farovž, dasiravno je še le pred nekimi 77 leti na skalo postavljen bil, zrušil. — V naši okolici se kmetovavci zeló bojé, da bi jim ozimna stern ne pognjila, ker jo ne le letošnji, temuč še tudi lanski sneg s svojim merzlim plajšem tako dolgo odeva. J. O. Lepstanski.

Iz Železnikov 7. marca. Danes zjutraj ob $\frac{3}{4}$ na 4 nas je prebudil iz spanja precej močen od izhoda proti zapadu se privalivši potres, kteremu je pa kmali sledil še veliko hujši, kakoršnega si najstarejši ljudje v naših krajih ne pomnijo. Spremljal ga je ogromen šum, enak silnemu pišu. Od kakošne škode se v naši okolici, hvala Bogu! nič ne sliši. — Pomlad se nam le počas napravlja; led je terd ko jeklo in le malo ga solnce lizati zamore. Tudi okoli nas se ljudje bojijo, da bi žita ne pozeble. J. Levičnik.

Iz Komenda 9. sušca. Predvčerajšnjim zjutraj ob $\frac{3}{4}$ na 4 je bil pri nas strašen potres. Cerkev je na več krajih od verha do tal pretergana in obok (velb) razpokan. Grajsina kopenska je tudi zlo zlo razpokana in je en dimnik zgubila. Tudi kaplanija je zlo razpokana; en dimnik je na tléh. Magnet v kaplaniji je zgubil svojo moč; stran proti jutru noče več deržati; — kaj to pomeni? Ura v kaplaniji je ostala. Tudi farovž in druge poslopja okoli cerkve so zlo poškodovane. Tudi v gradu na Križu se je en dimnik poderl in hlevi so se razpokali. Tu in tam v kopenski fari se je kaka peč poderla. Strašno je bilo. — Danes zjutraj prec ko je 3 odbila, smo slišali precej dolgo bobnjenje, potresa pa nismo čutili.

Iz Ljubljane 7. marca. Danes zjutraj — kmali potem je ob štirih dan zvonilo — nas je prestrašil precej močen potres. Pervi stres, od severja proti jugu, je bil dosti močnejši od treh sledečih. Pod zemljo je grozno šumelo. Pohištevi ni nič poškodoval. Nekteri terdijo, da so tudi drugo in tretjo noč potem nekako zibanje zemlje čutili.

Iz Ljubljane. Danes popoldne okoli dvéh se pričakujete Nju Veličanstvi iz Postojne v Ljubljano. Po kosilu v kolodvoru železnice se bote podale berž v Gradec naprej.

Novičar iz raznih krajev.

Vsi današnji Novični dopisi popisujejo potres 7. dan t. m. Da smo mogli vse natisniti, smo jih mogli okrajšati. Tudi v Terstu, Gorici, Celovcu, Karlovcu in Zagrebu so ga čutili ravno tisti čas. Do Gradca pa ni segel, ker ga nobene novice ne omenijo; tudi na Dunaji ga ni bilo, pa tudi v Dobrovniku ne. — Za podobo Napoleona I., ki je dosihmal stala v poslopji milaneške akademije, se ima po cesarjevem ukazu na državne stroške napraviti dostojno podnožje, in potem postaviti v javni vert (giardini publici) v Milanu. — Ubožnicam v Milanu so podarili Cesar pred odhodom 30.000 lir. — Novoizvoljeni deželni poglavar lombardo-beneški, nadvojvoda Ferdinand Maks, ostane po Cesarjevem povelji tudi višji poveljnik ces. pomorstva. — Govorilo se je spet od novega državnega zajema (posojila); vladni časnik „Oest. Corr.“ pa preklicuje to govorico. — Iz dunajske razstave zameremo kmetom neko novico povedati, katero bojo gotovo veseli sprejeli. Ni še sicer popolnoma gotova, pa upati moremo, da se bo spolnilo, česar se pričakuje. Naša kmetijska družba (in ž njo vred več drugih) je prosila, naj bi se nekterim umnišim kmetom v vsaki deželi našega cesarstva dovolilo, da bi se brez plačila po železnici na Dunaj peljali in pa tudi nazaj. Sl. ministerstvo notrajnih oprav se je, kakor smo ravno v časniku dunajske kmetijske družbe brali, obrnilo zatega voljo do železnocestnega oskerbništva, in če bode ta prošnja obveljala, bode vsaka kmetijska družba dobila nekoliko takih kart, da jih bo razdelila kmetom za vožnjo na Dunaj in nazaj brez plačila v 3. versti železnocestnih vozov. — Iz Londona se je že zvedilo, da Palmerston s svojim ministerstvom ne bo odstopil. 5. dan t. m. je spodnji zbornici na znanje dal, da misli državni zbor razpustiti, kakor hitro bo potrebne davke dovolil. Ni dvomiti, da bo kraljica dovolila, česar Palmerston želi, ker brez njega bi se sedaj javalne ktero ministerstvo moglo vzdržati. Na vprašanje nekterih poslancev: „kako misli ministerstvo v tem času vladati, ko ne bo državnega zbora?“ je Palmerston odgovoril, da „ravno tako kakor do sedaj: pravico in premoženje Angležev v Kini varovati“. V tem je car kitajski vojsko napovedal Angležem. Po ukazu kitajskega cara je vsem prebivavcem „nebeškega kraljestva“ (tako imenujejo Kitajci svojo deželo) prepovedano kupčevati z Angleži; sejmišča, kjer se mak (opium) prodaja, so začasno zaperte; okoli peterih luk, ki so Evropejcem odperle, se ima vojaška straža postaviti; kontrabantarji bojo ob glavo djani; kitajske armade in ladije imajo povsod, kjerkoli zadenejo na Angleže, jih z vojsko napasti. — Vidi se iz vsega tega, da se bojo hude vojske začele zoper Kitajce, in da tudi Francozi in Amerikanci ne bojo dolgo rok križem deržali, pa tudi Rusi ne. — 6. dan t. m. je knez črnogorski prišel v Pariz. — Zbor zavolj prusko-švajcarskega razpora se je 6. t. m. začel v Parizu. — Med Angleži in Perzijani je mir sklenjen. — Lakota na Finskem je strašna; v več soseskah ne vidiš drugih ljudi, kakor samo take, ki jih ni drugega kot kost in koža; veliko družin je zapustilo svoj dom in se na Rusovsko ali Švedsko podalo; severni jeleni (sedloni) in pa divji tiči so bili sicer v enakih nadlogah Finom edina pomoč, — al tudi teh ni sedaj: jelene so medvedje poklali, tiči so pa zginili, da se ne vé kam; — drevesna skorja in razsekana slama je kruh ubogim, premožnim pa skorja in ječmenova moka.

*) Radostni pričakujemo, da bote mož beseda. Serčen pozdrav! Vred.